

پایایی و روایی نسخه فارسی پرسش نامه کوتاه درد در بیماران مبتلا به سرطان

پرویز وکیل زاده^۱، دکتر نوذر نخعی^۲

دریافت مقاله: ۸۴/۱۱/۲۴ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۵/۴/۳ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۸۵/۴/۱۷ پذیرش مقاله: ۸۵/۷/۱۱

چکیده

زمینه و هدف: نیاز به یک ابزار استاندارد برای اندازه گیری درد در بیماران سرطانی مورد تأیید عمومی است. هدف از این مطالعه بررسی خصوصیات روان سنجی نسخه فارسی پرسش نامه کوتاه درد [Brief Pain Inventory (BPI)] بر یک نمونه از بیماران ایرانی مبتلا به سرطان می باشد.

مواد و روش ها: این مطالعه مقطعی در شهر کرمان بر روی ۲۱۱ بیمار مبتلا به سرطان انجام شد. در ابتدا پرسش نامه BPI به روش استاندارد ترجمه و مجدداً به فارسی برگردانده شد. روایی صوری ابزار با آزمون پرسش نامه بر ۱۵ بیمار با ترکیبی از سطوح سواد متفاوت به منظور پی بردن به قابل فهم بودن و پذیرش آن توسط بیماران مورد ارزیابی قرار گرفت. روایی سازه ابزار هم از طریق تحلیل عامل اکتشافی و هم تحلیل عامل تأییدی مورد ارزیابی قرار گرفت. سازگاری درونی هم از طریق ضریب آلفای کرونباخ و نیز ضریب همبستگی گویه-مقیاس مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میزان پاسخ دهی ۹۶٪ بود. تقریباً ۵۲٪ نمونه مورد بررسی مؤنث بودند. نسخه فارسی از نظر ترجمه با نسخه انگلیسی همخوانی داشت. شاخص کفایت نمونه کیسر (Kaiser) قبل از استخراج عوامل، بر روی داده ها محاسبه گردید که ۰/۸۷ بود و این نشانه عامل پذیری خوب عبارات پرسش نامه بود. روایی سازه پرسش نامه با استفاده از روش های تحلیل عامل اکتشافی و تأییدی مورد تأیید قرار گرفت. معیارهای سازگاری درونی پرسش نامه نیز در سطح قابل قبولی بود. آلفای کرونباخ در مورد کل پرسش نامه (۱۱ گویه) ۰/۸۷ و برای ابعاد "شدت" و "واکنش" به ترتیب ۰/۸۷ و ۰/۸۹ بود.

نتیجه گیری: نسخه فارسی پرسش نامه کوتاه درد سنجه ای روا و پایا برای اندازه گیری درد در بیماران سرطانی می باشد.

واژه های کلیدی: پرسش نامه، درد، روایی، پایایی

مقدمه

بینی های آماری درصد افزایش در تعداد مرگ های ناشی از سرطان در کشورهای در حال توسعه بین سال های ۱۹۹۰ و ۲۰۱۰ میلادی در مقایسه با کشورهای توسعه یافته دو برابر خواهد بود [۲]. در ایران نیز مطابق آمار رسمی، سرطان

بروز سرطان ها در کشورهای در حال توسعه به علت افزایش امید زندگی (Life expectancy) و تغییر در سبک زندگی رو به افزایش است [۱]، به طوری که براساس پیش

۱- مربی و عضو هیأت علمی، گروه آموزشی هوشبری، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات علوم اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۲- نویسنده مسؤول) دانشیار گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات علوم اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی کرمان
تلفن: ۰۳۴۱-۲۱۱۴۸۴۸، فاکس: ۰۳۴۱-۲۱۱۱۰۱۰، پست الکترونیکی: nakhaeen@yahoo.com